

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської мови та
методики її викладання
Протокол № 3 від 5 жовтня 2020 р.
завідувачка кафедри

 Ольга ЗАБОЛОТСЬКА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК 4. КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (англійська))»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 014.02 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Херсон 2020

Опис курсу

Назва освітньої компоненти	ОК 4. Комунікативні стратегії англійської мови
Викладач	Оксана Москвичова (Oksana Moskvichova), кандидат філологічних наук, доцент кафедри ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-7678-5834
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1175
Контактний телефон, месенджер	-
Email викладача:	oksana20121980@gmail.com
Графік консультацій	-

1. Анотація курсу:

Курс «Комунікативні стратегії англійської мови» орієнтовний на поширення знань і вироблення практичних навичок, які є запорукою успішної комунікації. Теорії, що розглядаються, мають безпосереднє практичне застосування – стратегії комунікації, які забезпечують мовцю досягнення його/її комунікативних цілей. Студенти – майбутні філологи, викладачі англійської мови і літератури та другої іноземної мови, перекладачі – отримують можливість ознайомитися з базовими теоріями у галузях комунікації і прагматики:

- теоріями типів і компонентів комунікації;
- теорією етнографії комунікації: мовленнєвої спільноти, мовленнєвої ситуації, мовленнєвої події, мовленнєвого акту;
- теорією; комунікативної/прагматичної компетентності;
- теорією діалогу;
- теорією конвертаційної імплікатури: смислів, закладених мовцем у висловлення;

- теорією мовленнєвих актів: типів висловлення, які, незалежно від його граматичної форми, виражають справжній намір мовця, закладений ним/нею у висловлення;
- теорією контексту;
- теорією релевантності: вибором того типу висловлення і невербальних стимулів (жестів, міміки, інтонації тощо), які найточніше передають думку мовця і найлегше розшифровуються адресатом;
- теорією лінгвістичної ввічливості: вибору мовцем форми висловлення, яка дозволяє зберегти обличчя як адресату, так і самому мовцю.

2. Мета та завдання курсу:

Метою курсу «Комунікативні стратегії англійської мови» є:

- наголошення важливості дисциплін, пов'язаних із впливом людини на людину у зв'язку зі зміною системи комунікації з ієрархічної (основним компонентом є наказ, роль отримувача інформації різко знижена) на демократичну (основним компонентом є переконання, споживання інформації переміщується з пасивних на активні позиції);
- аналіз дієвих комунікативних стратегій, що реалізують інтенцію мовця і сприяють досягненню його/її комунікативно-прагматичних цілей;
- розвиток комунікативних компетентностей студента.

Вивчаючи курс, студенти мають можливість виконати такі **завдання**, як:

- ознайомитися з основними теоріями і концепціями, що відносяться до сфер мовленнєвомисленнєвої діяльності, обміну інформацією, комунікативної взаємодії;
- визначити способи використання комунікативних стратегій, пов'язаних із цими чинниками; це дозволить мовцю максимально ефективно реалізувати власні комунікативні наміри і досягти мети у процесі спілкування у різних соціальних ситуаціях і середовищах.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. англійською мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами англійської та державної мов.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні (мовна, мовленнєва, соціокультурна, лінгвокраїнознавча, дискурсивна, стратегічна, методична) компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання англійської мови та світової літератури.

ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та англійською мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.

ФК 10. Обізнаність в комунікативних стратегіях англійської мови та здатність імплементувати їх в освітній процес та у міжкультурному контексті.

Програмні результати навчання:

ПРН 9. Знання мовних норм, соціокультурної ситуації розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті.

ПРН 11. Володіння комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

Відповідно до програмних результатів навчання, вказаних в освітньо-професійній програмі, визначено **програмні результати навчання освітньої компоненти «ОК 4. Комунікативні стратегії англійської мови»:**

- Уміти засвоювати багатофункціональний комплекс знань, умінь і ставлень, необхідних для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування;
- Уміти відповідати вимогам професії, що передбачає знання фахової термінології, вміння релевантно використовувати терміни у професійному мовленні, володіння нормами сучасної літературної мови, лінгвістичну освіченість;
- Уміти використовувати іноземну мову у професійній діяльності та ситуаціях соціального спілкування;
- Уміти інтерпретувати, систематизувати, оцінювати і використовувати отриману інформацію для вирішення проблем у процесі навчання та у професійній діяльності;
- Уміти розв'язувати соціальні задачі та практичні проблеми у процесі комунікації з урахуванням норм прагмалінгвістики.
- Знати, яким чином орієнтуватися у предметах базових теорій галузей комунікації й прагматики;
- Знати, як визначити роль компонентів комунікації у конкретній ситуації спілкування і мовленнєвої взаємодії, включаючи міжкультурну комунікацію;
- Уміти аналізувати комунікативні події, комунікативні акти, мовленнєві акти;
- Знати, яким чином висловити думку як експліцитно, так і імпліцитно, використовуючи стратегії дотримання і свідомого порушення максим (правил) принципу мовленнєвої кооперації;
- Уміти розпізнавати комунікативні інтенції (наміри) мовця;
- Розуміти істинний смисл, закладений мовцем у висловленні;
- Уміти вибирати релевантний тип/вид комунікативного акту;

- Уміти застосовувати принципи когнітивної й комунікативної релевантності через стратегії вибору і розпізнання вербальних/невербальних і кодованих/некодованих остенсивних (помітних для адресата) стимулів;
- Уміти застосовувати принципи лінгвістичної ввічливості через стратегії збереження обличчя мовця і адресата: прийнятності сказаного, мінімізації фактору нав'язування, врахування соціальної дистанції і соціального статусу мовця і адресата;
- Уміти розпізнавати і уникати проявів лінгвістичного сексизму через використання стратегій уникнення сексистського забарвлення дискурсу.
- Знати, яким чином здійснювати самостійний пошук, обробку, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.
- Уміти вільно орієнтуватись в інформаційних та Internet джерелах, використовувати у власній професійній діяльності бібліотечні фонди, уміти критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіти комп'ютерною та інформаційною культурою.
- Здійснювати результативну діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримуватись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.
- Уміти ефективно використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного мовознавства.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3,5 кредитів / 105 годин		34	68

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/вибіркова компонента
2020-2021 н.р.	I семестр	014.02 Середня освіта	1 магістр	Обов'язкова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

1. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
2. <http://www.cambridgeesol.org/index.html>
3. <http://www.better-english.com>
4. <http://www.multitran.ru/>
5. http://freebooks.net.ua/audio/foreignlang_audio/page/2/

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів за курс дорівнює 100, що є сумою балів за відповіді та виконання практичних завдань на семінарських заняттях (включаючи підсумкову контрольну роботу), частина з яких передбачає самостійне опрацювання матеріалу. Семінарські (практичні) заняття й підготовка до них становлять теми 1 і 2 відповідно; за них студент/студентка отримує максимум 50 балів. Екзамен і підготовка до нього становить тему 3; максимальна оцінка на екзамені – 50 балів, що в сумі з темами складає 100 балів. При виставленні підсумкового рейтингового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на заняттях, активність студента/студентки під час практичного заняття.

Наголошується на недопустимості:

- пропусків занять без поважної причини (хвороба, виняткові сімейні обставини);
- користування мобільним телефоном, іншими електронними чи паперовими джерелами/носіями інформації на заняттях і на екзамені;

- списування, підказок на заняттях і на екзамені;
- плагіату.

Якщо сумарна рейтингова оцінка за відповіді на заняттях, включаючи контрольну роботу, і на екзамені становить менше 50 балів (49 і нижче), екзамен вважається не зарахованим. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується правом на повторний допуск до складання екзамену (відомість № 2) за умови відвідання консультацій викладача, що передбачає перескладання пропущених тем і виконання індивідуальних завдань.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
МОДУЛЬ 1. Основні комунікативні стратегії комунікації англійською мовою.					
Тиждень А, Б, практичне заняття 8 год., самостійна робота 8 год.	Тема 1. Work and study. People and relationship. 1. At work. 2. Business. 3. Education: debates and	практичне заняття 8 год., самостійна робота 8 год.	1-23, 3	Making exercises from the textbook (3). Units 7-20, pp. 32-59.	5 5

	<p>issues.</p> <p>4. Talking about yourself.</p> <p>5. Relationship.</p> <p>6. Passions. Feelings. Observing others. Birth and death.</p>				10
<p>Тиджень А, Б,</p> <p>практичне заняття 8 год.,</p> <p>самостійна робота 12 год.</p>	<p>Тема 2. Leisure and lifestyle. Travel. The Environment.</p> <p>1. Free time.</p> <p>2. Clothes and fashion.</p> <p>3. Homestyles. Lifestyles.</p> <p>4. Socializing and networking.</p> <p>5. The performance arts.</p> <p>6. The plastic arts.</p> <p>7. Talking about</p>	<p>практичне заняття 8 год.,</p> <p>самостійна робота 12 год.</p>	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9	<p>Making exercises from the textbook (3).</p> <p>Units 21-38, pp. 60-95.</p>	5

год., самостійна робота 8 год.	print, internet and e-mail. 2. Advertising. 3. The news. 4. Health and illness. Diet, sport, fitness. 5. Technology.	самостійна робота 8 год.			
Тиждень А, Б, практичне заняття 8 год., самостійна робота 8 год.	Тема 4. Basic concepts. Idioms and phrasal verbs. 1. Basic concepts: time, space, motion, manner. 2. Functional vocabulary. Idioms and phrasal verbs. Aspects of variation.	практичне заняття 8 год., самостійна робота 8 год. Підсумкова контрольна робота.	3, 4, 9, 13	Making exercises from the textbook (3). Units 62-100, pp. 142-219.	10 1

Оцінювання курсу регламентується критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятими в університеті. Екзамен вважається зарахованим, якщо сумарна оцінка за відповіді (усні та письмові) на практичних заняттях і на екзамені становить не менше 50 балів.

Вимоги до письмової роботи

Передбачено підсумкову контрольну роботу; максимальна оцінка – 20 балів.

Семінарські заняття

Оцінюється відвідування усіх практичних (семінарських) занять, включаючи підсумкову контрольну роботу. Відповіді оцінюються за п'ятибальною шкалою. Максимальна кількість балів становить 50 (розраховується як середнє арифметичне усіх занять із ваговим коефіцієнтом 2).

Положення про екзамен

При розрахунку підсумкового рейтингового балу враховуються: а) навчальні досягнення студентів – максимум 50 балів, набраних за аудиторну і самостійну роботу на практичних (семінарських) заняттях, включаючи виконання завдань підсумкової контрольної роботи; б) відповіді на екзамені – максимум 50 балів. Сумарна максимальна оцінка дорівнює 100 балам.

9.3. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю.

«відмінно 90-100 балів, А» – при наявності до 5 % помилкових тестів; «добре 82-89 балів, В» – при наявності до 10 % помилкових тестів; «добре 74-81 бал, С» – до 20 % помилкових тестів; «задовільно 64-73 бали, Д» – до 35 % помилкових тестів; «задовільно 60-63 балів, Е» – 50 % помилкових тестів; «незадовільно 1-59 балів, FХ» – більш 50 % помилкових тестів.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова

1. Antonia Clare, J.J. Wilson. 2016. Speakout. 2nd ed. Harlow, Essex: Pearson Education Limited.
2. Hatim B., Munday J. Translation: an Advanced Resource Book. Routledge, 2004.
3. McCarthy M. English Vocabulary in Use. Advanced. - Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
4. Samuelsson-Brown J. A Practical Guide for Translators. Multilingual Matters Ltd, 2004.
5. Taylor, P.J.W. (ed). 1992. Modern Short Stories: Oxford: Oxford University Press.
6. Wallace and Mary Stegner (eds.) Great American Short Stories. New York: Dell Publishing, 1985.
7. Frank O'Connor. 1981. Collected Short Stories. New York: Vintage Books.

8. Ray Bradbury. A Sound of Thunder. Available at http://www.rosaryhs.com/s/1514/images/editor_documents/academics/2017-18/a-sound-ofthunder.pdf?sessionid

Допоміжна

9. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Академія, 2004. 342 с.
10. Crystal, D. The Cambridge encyclopedia of English. 2nd edn. Cambridge: CUP, 2003. 480 p.
11. Grundy, P. Doing pragmatics. 3rd edn. London: Hodder Education, 2008. 315 p.
12. Huang, Y. Pragmatics. Oxford: OUP, 2008. 346 p.
13. Levinson, S.C. Pragmatics. Cambridge: CUP, 1989. 420 p.
- Davis, S. (ed.). Pragmatics: A reader. New York: OUP, 1991. 595 p.
14. Conversational Implicatures. In LX 502 – Semantics. I Oct 2, 2008. 1.
15. Gabriel, U., Gyga, P., Kuhn, E. Neutralising linguistic sexism: Promising, but cumbersome? 31 p.
16. Kulchytska, O. Living language. Жива мова: навчальний посібник . 2-е вид. випр. і доп. ІваноФранківськ: НАІР, 2015. 152 с. (англ. мовою).
17. Redmond, M. V. Face and Politeness Theories.
18. Smith, P. W. H. Speech act theory, discourse structure and indirect speech acts. The University of Leeds, 1991. 237 p.
19. Widdowson, H. G. Text, context, pretext: Critical issues in discourse analysis. Malden, MA /Oxford, UK / Carlton, VIC, Australia: Blackwell Publishing, 2004. 185 p.
20. Wilson, D. & Sperber, D. Relevance Theory.

Інтернет-ресурси

21. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
22. <http://www.cambridgeol.org/index.html>
23. <http://www.better-english.com>